

Nazwa projektu Projekt ustawy o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – wiodące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej – współpracujące Ministerstwo Zdrowia – współpracujące Ministerstwo Cyfryzacji – współpracujące Ministerstwo Infrastruktury – współpracujące Ministerstwo Finansów – współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii – współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska – współpracujące Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – współpracujące Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – współpracujące Ministerstwo Obrony Narodowej – współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości – współpracujące Ministerstwo Spraw Zagranicznych – współpracujące Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Czesław Mroczek – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Grzegorz Ziomek – Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji tel. +48 47 728 17 77, sekretariat.dap@mswia.gov.pl	Data sporządzenia 23.12.2025 r. Źródło: inicjatywa własna Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD345
OCENA SKUTKÓW REGULACJI	
1. Jaki problem jest rozwiązywany?	
Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.), zwana dalej „specustawą”, wprowadziła nadzwyczajne instrumenty prawne i organizacyjne, służące szybkiej rejestracji i potwierdzaniu legalności pobytu, dostępu do niezbędnych usług publicznych oraz zmniejszeniu wydatków, jakie pociągałoby za sobą korzystanie z obowiązujących przepisów, które nie były przystosowane do napływu tak ogromnej liczby uchodźców w tak krótkim czasie. Ustawa została uchwalona w trybie interwencyjnym i jako rozwiązanie tymczasowe, stanowiła skuteczną reakcję na bezprecedensowy napływ uchodźców spowodowany agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Celem projektowanej ustawy jest ujednolicenie systemu wsparcia dla wszystkich, podlegających ochronie czasowej, dostosowanie przepisów do nowego etapu sytuacji migracyjnej oraz przejście z rozwiązań nadzwyczajnych do systemowych. Po prawie czterech latach sytuacja uchodźców w Polsce jest bardziej stabilna, a instytucje publiczne i samorządy nauczyły się obsługiwać nowoprzybyłych cudzoziemców w ramach zwykłych procedur. Większość uchodźców znalazła zatrudnienie, ich dzieci uczęszczają do szkół i zintegrowały się z polskimi uczniami. Dlatego dalsze utrzymywanie ustawy zawierającej rozwiązania specjalne, może tworzyć ryzyko nierównego traktowania w relacjach do ogólnego reżimu prawa dla cudzoziemców. Jednocześnie wiele rozwiązań, przewidzianych w specustawie jest szczelnych, skutecznych i racjonalnych ekonomicznie. Stąd też projekt zmierza również do przeniesienia części z nich do ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, z późn. zm.), (zwanej dalej: „ustawą o udzielaniu cudzoziemcom ochrony”), która wdrożyła dyrektywę Rady 2001/55/WE w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami. W obecnym stanie prawnym te regulacje znajdują zastosowanie tylko wobec innych beneficjentów ochrony czasowej, niż obywatele Ukrainy wskazani	

w art. 2 ust. 1 specustawy, a którzy mieszczą się w zakresie podmiotowym decyzji wykonawczej Rady (UE) 2025/1460 z dnia 15 lipca 2025 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382, do dnia 4 marca 2027 r. Założeniem nowelizacji jest uzyskanie zbalansowanego efektu pomiędzy spełnieniem wymagań nałożonych na państwa członkowskie dyrektywą 2001/55/WE i solidarnością z osobami dotkniętymi konfliktem zbrojnym na Ukrainie a zasadą równego traktowania, wyrażającą się w racjonalnym ukształtowaniu praw ekonomicznych beneficjentów ochrony czasowej i efektywności związanych z tą ochroną procedur. Ponadto, rozwiązania zawarte w projekcie ustawy będą zgodne z zaleceniem Rady UE z dnia 16 września 2025 r. w sprawie skoordynowanego podejścia do stopniowego wycofywania tymczasowej ochrony dla wysiedleńców z Ukrainy, z którego wynika, że Państwa Członkowskie powinny przechodzić z rozwiązań specjalnych na rozwiązania ogólne, przewidziane dla cudzoziemców, legalnie przebywających na terytorium Unii Europejskiej. Zakres nowelizacji ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony będzie obejmował przeniesienie ze specustawy mechanizmów rejestracji beneficjenta ochrony czasowej (PESEL UKR) oraz potwierdzania tożsamości (elektroniczny dokument pobytowy tzw. Diia.pl), zamiast zaświadczeń wydawanych w postaci papierowej. Rozwiązanie to co pozwoli uniknąć paraliżu administracyjnego związanego z wydawaniem papierowych zaświadczeń wszystkim obywatelom Ukrainy posiadającym status UKR przez jeden organ jakim jest Szeff Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Konieczne jest także dokonanie zmian odnoszących się do zasad dostępu beneficjentów ochrony czasowej do świadczeń socjalnych, w tym świadczeń medycznych oraz ich zakwaterowania, a także weryfikacji przesłanek ich udzielenia. Projektowana zmiana oznacza wprowadzenie jednolitych zasad dla wszystkich beneficjentów ochrony czasowej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie w szczególności następujących rozwiązań prawnych:

- uchylene przepisów specustawy w zakresie, w jakim tworzą one odrębny system przewidziany jedynie dla obywateli Ukrainy oraz przepisów, które wygasły ponieważ upłynął termin obowiązywania w nich określony,
- przepisów pozwalających na wygaszenie rozwiązań nadzwyczajnych, które zapewnią płynne przejście między dotychczasowym, a nowym stanem prawnym poprzez wprowadzenie przepisów przejściowych do specustawy w zakresie:
 - a) mechanizmów pozwalających na rozliczenie Funduszu Pomocy, który był utworzony w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy,
 - b) utrzymania rozwiązań związanych z zobowiązaniami z tytułu obligacji wyemitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK), udzielonymi poręczeniami i gwarancjami oraz przepisów regulujących umowę między Ministerstwem Finansów a BGK,
 - c) sposobów rozliczenia przez jednostki samorządu terytorialnego niewykorzystanych środków otrzymanych z Funduszu Pomocy na zadania oświatowe oraz przekazania informacji w tym zakresie do ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
 - d) warunków wypłaty świadczeń na rzecz rodziny do końca bieżącego okresu świadczeniowego,
 - e) uregulowania właściwości Komendanta Głównego Straży Granicznej jako organu pełniącego funkcję krajowego punktu kontaktowego do celów wymiany z właściwymi organami innych państw członkowskich Unii Europejskiej informacji dotyczących osób korzystających z ochrony czasowej w rozumieniu art. 106 ust. 1 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony do końca okresu przedłużenia decyzji wykonawczej Rady (UE) 2022/382,
 - f) umożliwienie Komendantowi Straży Granicznej przekazywania danych z prowadzonego rejestru,
 - g) kadr medycznych w zakresie uprawnień nabytych na podstawie specustawy,
 - h) kwalifikacji zawodowych do wykonywania górniczych zawodów regulowanych, nabytych w Ukrainie, uznanych na podstawie specustawy,
 - i) wykonywania działalności gospodarczej, założonej na podstawie specustawy,
 - j) uprawnień obywateli polskich będących w dniu 24 lutego 2022 r. studentami w uczelni działającej na terytorium Ukrainy, studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.),
 - k) zawieszenia biegów terminów w sprawach związanych z postępowaniami w sprawach dotyczących pobytu cudzoziemców do dnia 4 marca 2027 r.,
 - l) przedłużenia ważności wiz i innych dokumentów pobytowych do dnia 4 marca 2027 r.,

- m) uaktualnienie zasad uzyskania tytułu pobytowego CUKR,
- n) utrzymania możliwości uzyskania innego tytułu pobytowego przez posiadacza ochrony tymczasowej,
- o) egzaminów ósmoklasistów, które obowiązują po raz ostatni w roku szkolnym 2025/2026,
- p) przedłużenia do zakończenia trwającego roku szkolnego 2025/2026:
 - przepisów dotyczących finansowania dodatkowych zadań edukacyjnych,
 - możliwości zapewnienia bezpłatnego transportu do miejsc kształcenia,
 - pomocy materialnej dla uczniów,
 - wyłączenia możliwości zezwolenia na spełnienie przez dziecko obowiązku szkolnego poza placówką,
 - nauczania w oddziale przygotowawczym,
 - dodatkowych lekcji języka polskiego,
 - umożliwienia w szkole, w której utworzono dodatkowy oddział w celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i uczniom będącym obywatelami Ukrainy, przydzielenia nauczycielowi, za jego zgodą, godzin ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż określony w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, z późn. zm.) (art. 56 specustawy),
 - umożliwienia przydzielania godzin ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż określony w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela nauczycielowi języka polskiego, za jego zgodą, także w szkole, w której nie utworzono dodatkowego oddziału,
 - zniesienia wymogu potwierdzenia znajomości języka polskiego dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1135), w przypadku zatrudnienia na stanowisku pomocy nauczyciela, o którym mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.), osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – osoba zatrudniona na tym stanowisku musi posiadać znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki – (art. 57 specustawy),
 - zniesienia wymogu potwierdzenia znajomości języka polskiego dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, w przypadku zatrudnienia na stanowisku asystenta międzykulturowego, o którym mowa w art. 165 ust. 8a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – osoba zatrudniona na tym stanowisku musi posiadać znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki – (art. 57a specustawy),
 - zniesienia stosowania przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 174, z późn. zm.) w razie podjęcia przez uprawnionego pracy w jednostkach, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, na stanowisku: pomocy nauczyciela, nauczyciela języka polskiego lub nauczyciela prowadzącego dodatkową naukę języka polskiego, nauczyciela innego niż wymieniony powyżej, jeżeli w dniu nawiązania z nauczycielem stosunku pracy do szkoły uczęszcza co najmniej jeden uczeń będący obywatelem Ukrainy, w przypadku gdy przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa (art. 58 specustawy),
- q) godzin ponadwymiarowych funkcjonariuszy związanych z masowym napływem osób,
- r) umożliwienie służbom przekazywania sprzętu na Ukrainę,
- s) działań i zadań Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych.
 - włączenie sprawdzonych mechanizmów znajdujących się w specustawie, które zakładają redukcję kosztów, do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony oraz do innych ustaw sektorowych w zakresie:
- a) metody potwierdzania legalności pobytu w przypadku podlegania ochronie czasowej poprzez uzyskanie numeru PESEL z odpowiednim statusem oraz warunków utraty i wygaśnięcia tego statusu,
- b) rejestru wjazdów i wyjazdów prowadzonych przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, który pozwala kontrolować obecność na terytorium RP i długość pobytu osób objętych ochroną czasową,
- c) zastąpienie papierowego zaświadczenia wydawanego przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców elektroniczną kartą diia.pl,

- d) możliwości korzystania z aplikacji mObywatel przez beneficjentów ochrony czasowej,
- e) dostępu do rynku pracy (powiadomienia) i prowadzenia działalności gospodarczej,
- f) uregulowania sposobu organizacji zbiorowego zakwaterowania w trybie interwencyjnym i długookresowym dla osób, należących do grup szczególnie wrażliwych, uprawnionych do pomocy w tym zakresie,
- g) dostępu do podstawowych świadczeń socjalnych,
- h) możliwości przyznania pomocy żywnościowej współfinansowanej ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, ,
- i) zasad dostępu do opieki medycznej,
- j) opiekunów tymczasowych małoletnich,
- k) dzieci w zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- l) ewidencji małoletnich,
- m) zasad organizacji pieczy zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- n) dostępu Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców
- o) szczególnych przepisów związanych z najmem lokali, które chronią wynajmujących,
- p) wprowadzenie decyzji o odmowie dopuszczenia cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Celem ustawy jest uregulowanie niektórych spraw w związku z masowym wjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemców będących obywatelami Ukrainy oraz cudzoziemców nieposiadających obywatelstwa tego państwa, zamieszkałych na stałe na jego terytorium, którzy opuścili terytorium Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Projekt dostosowuje polskie regulacje do decyzji wykonawczej Rady (UE) 2025/1460 z dnia 15 lipca 2025 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382, jednocześnie wygaszając rozwiązania nadzwyczajne ze specustawy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Uchodźcy z Ukrainy	Ok. 1 mln	Dane ze strony dane.gov.pl	Projektowana ustawa zakłada przedłużenie legalności pobytu osób uciekających przed wojną objętych decyzją wykonawczą Rady (UE) 2025/1460 z dnia 15 lipca 2025 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382 oraz obywateli Ukrainy, których dokumenty pobytowe były przedłużane w związku z wojną. Rozwiązanie to umożliwi im w okresie do dnia 4 marca 2027 r. złożenie wniosku o legalny pobyt. Przeniesienie rozwiązań specustawy do rozwiązań systemowych będzie wiązało się z wygaszeniem rozwiązań dających specjalne przywileje osobom uciekającym przed wojną w stosunku do rozwiązań systemowych. Przeniesienie mechanizmów związanych z PESEL UKR, Diia.pl, mObywatel do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony będzie wiązało się dla osób posiadających zaświadczenia Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców z możliwością złożenia wniosku o nadanie numeru PESEL ze statusem UKR. Do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony zostaną przeniesione

			uregulowania ze specustawy związane z utratą i wygaśnięciem statusu UKR. Wprowadzone zostaną decyzje o odmowie dopuszczenia cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wydawane przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, które zastąpią dotychczasowe decyzje o odmowie skorzystania z ochrony. Warunki otrzymywania świadczeń na rzecz rodziny na podstawie specustawy będą obowiązywały do zakończenia okresu świadczeniowego. Istotną zmianą jest dodanie regulacji, że niezłożenie wniosku o PESEL UKR w terminie 14 dni od dnia wjazdu powoduje, iż ochrona czasowa wygaśnie. Takie rozwiązanie znajduje uzasadnienie w fakcie, że czynność złożenia powyższego wniosku pełni funkcję rejestracyjną. Niedokonanie rejestracji po wjeździe będzie traktowane jako dorozumiana rezygnacja z ochrony czasowej. Osoby posiadające status PESEL ze statusem UKR, który otrzymały na podstawie złożonego w gminie oświadczenia będą musiały aktualizować dane poprzez przedstawienie ważnego dokumentu podróży. Osobom, które do 31 sierpnia 2026 r. nie zaktualizują danych status UKR zostanie zmieniony na NUE, co będzie wiązać się z końcem legalności ich pobytu. Ograniczeniu ulegną świadczenia socjalne, oferowane przez Szefa Urzędu. Opieka zdrowotna będzie udzielana jedynie małoletnim, osobom pracującym lub zamieszkującym ośrodki zbiorowego zakwaterowania, zaś osoby niepracujące będą podlegały opiece medycznej w takim zakresie jak inni niepracujący cudzoziemcy przebywający na terenie Polski. Ustawa ograniczy pomoc uchodźcom w zakresie zakwaterowania i wyżywienia jedynie do grup szczególnie wrażliwych, których przeniesienie do standardowych rozwiązań w systemie polskim wiązałoby się z niewspółmiernie wysokimi kosztami. Wprowadzono również rozwiązania zakwaterowania kryzysowego na wypadek kolejnej decyzji Rady UE stwierdzającej masowy napływ wysiedleńców. Zostanie zakończona możliwość zakładania działalności gospodarczej na specjalnych zasadach, tj. takich jak dla obywateli polskich. Działalności założone na mocy specustawy nadal będą mogły funkcjonować, jeśli spełniają inne ustawowe przesłanki do końca okresu legalności pobytu obywateli Ukrainy. Do
--	--	--	--

			ustawy o udzielaniu cudzoziemców ochrony zostaną przeniesione mechanizmy związane ze składaniem powiadomień jako bardziej szczelne rozwiązanie dla rynku pracy niż te funkcjonujące w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony. Kwestie dające szczególne uprawnienia związane z rejestracją karty SIM, zatrudnieniem w instytucjach naukowych, studiowaniem na uczelniach wyższych (z wyjątkami) zostaną wygaszone.
Straż Graniczna	- Komendant Główny Straży Granicznej - 9 Komendantów oddziałów Straży Granicznej - 97 Komendantów placówek Straży Granicznej	Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 914, z późn. zm.)	Przeniesienie dotychczasowych zadań do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony związane będzie z rozbudową i utrzymaniem dotychczasowych systemów. Planowana jest dalsza współpraca z ministrem właściwym do spraw informatyzacji i Szefem Urzędu do Spraw Cudzoziemców w zakresie wymiany danych biometrycznych.
województwie	16 wojewodów	Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. z 1998 r. poz. 603, z późn. zm.)	Zmienia się zasady organizowania zbiorowego zakwaterowania dla beneficjentów ochrony czasowej. Założenia związane z koniecznością odejścia od dotychczasowej ochrony tymczasowej na inne legalne tytuły pobytowe wiążą się ze zwiększeniem obciążenia urzędów wojewódzkich, które będą musiały obsłużyć zarówno tradycyjne wnioski o karty pobytu, jak i te o status CUKR co może wiązać się z koniecznością obsłużenia ok. 900 tys. nowych wniosków.
Urząd do Spraw Cudzoziemców	1	Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079)	Projektowane zmiany w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony ograniczą zadania Urzędu do Spraw Cudzoziemców w zakresie wydawania zaświadczeń, ujednolicią procedury wynikające dotychczas z dwóch ustaw do jednych wspólnych rozwiązań co będzie wiązało się z mniejszą liczbą interpretacji, wyjaśnień oraz rozbieżności prawnych. Projektowane rozwiązania zmienią w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony sposób udzielania świadczeń medycznych oraz zakwaterowania i wyżywienia z bardzo pracochłonnego i drogiego, uregulowanego szeregiem przepisów na tryb prosty i oszczędny zdejmując obciążenie w tym zakresie z Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Zmiany w przepisach dotyczących nadawania statusu CUKR oraz przechodzenia na inne tytuły pobytowe wymagają uregulowania

			dotychczasowego sprawowania nadzoru przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców nad urzędami wojewódzkimi w przepisach ustawowych.
Jednostki samorządu terytorialnego	2 873 (16 województw, 314 powiatów i 66 miast na prawach powiatu oraz 2479 gmin)	Główny Urząd Statystyczny	Przeniesienie części zadań do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony będzie związane ze wsparciem jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań. Nowe regulacje dotyczące międzynarodowej pieczy zastępczej zmniejszą liczbę procedur, a także wpłyną na ujednolicenie systemu. Wszystkie uregulowania dotyczące edukacji wygasną z końcem roku szkolnego 2025/2026, co będzie się wiązało z przejściem na standardowe rozwiązania istniejące dla innych dzieci cudzoziemskich. Standardowym rozwiązaniem stanie się nadawanie przez gminy beneficjentom ochrony czasowej numeru PESEL ze statusem UKR, które będzie zadaniem zlecony z zakresu administracji rządowej.
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1	Dane administracyjne	Kontynuowanie realizacji zadań w związku z projektowanym wydłużeniem terminów. Pozostawienie do końca trwającego okresu świadczeniowego rozwiązań związanych z wypłatą świadczeń na rzecz rodziny co wynika z faktu, iż przepisy te dla obywateli Ukrainy są bardziej szczełne niż dla pozostałych cudzoziemców posiadających legalny pobyt.
Uczelnie wyższe	352 uczelnie	Główny Urząd Statystyczny (dane na dzień 31 grudnia 2024 r.)	Odejście od rozwiązań szczególnych dotyczących studentów z Ukrainy do rozwiązań przewidzianych dla innych studentów z państw trzecich studiujących w Polsce. Wygaszenie przepisów dla polskich studentów studiujących w Ukrainie.
Organy realizujące świadczenia rodzinne (gminy)	2479 gmin	Dane administracyjne	Przeniesienie części zadań do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony spowoduje ujednolicenie procedur oraz takich samych warunków przyznawania świadczeń dla wszystkich osób objętych ochroną czasową na mocy decyzji RUE.
Liczba obywateli Ukrainy wykonujących zawody medyczne, których dotyczą zmiany proponowane w projekcie	Liczba obywateli Ukrainy, którzy otrzymali zgodę na wykonywanie zawodu: - pielęgniarki – 2 633 - położnej – 397 - lekarza i lekarza dentysty – 5 248	Dane Ministerstwa Zdrowia na dzień 30 czerwca 2025 r.	Uregulowanie sytuacji osób, które dotychczas nabyły uprawnienia i wygaszenie uprawnień nadzwyczajnych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677).

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania następującym podmiotom:

- 1) wojewodom;
- 2) Prokuratorowi Krajowemu;
- 3) Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego;
- 4) Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 5) Rzecznikowi Praw Obywatelskich;
- 6) Rzecznikowi Praw Dziecka;
- 7) Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 8) Głównemu Inspektorowi Pracy.

W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania do:

- 1) Polskiego Centrum Pomocy Międzynarodowej;
- 2) PCK;
- 3) UNHCR;
- 4) IOM;
- 5) Caritas;
- 6) Koalicji Organizacji Mniejszościowych i Migrantów;
- 7) Konsorcjum Migracyjnego;
- 8) Stowarzyszenia Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć;
- 9) Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka;
- 10) Fundacji „W stronę Dialogu”;
- 11) Fundacji Emic;
- 12) Fundacji dla Migrantów „Dobry Start” im. A. G. Farah;
- 13) Fundacji Dialog;
- 14) Klubu Inteligencji Katolickiej;
- 15) Stowarzyszenia „Dla Ziemi”;
- 16) NGO Forum „Razem”.

Projekt został również przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]										
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Łącznie
Dochody ogółem											
budżet państwa											
JST											
pozostałe jednostki (oddzielnie)											
Wydatki ogółem											
budżet państwa											
JST											
pozostałe jednostki (oddzielnie)											
Saldo ogółem											
budżet państwa											
JST											
pozostałe jednostki (oddzielnie)											

Źródła finansowania	Budżet państwa
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Ostateczny kształt projektu i OSR w zakresie pkt 6 powstanie po uzgodnieniach międzyresortowych. Na obecnym etapie nie jest możliwe uzupełnienie OSR w tym zakresie, gdyż nie ma możliwości rzetelnego oszacowania kosztów związanych z projektowanymi rozwiązaniami. Projekt przewiduje przejście z przepisów specjalnych wprowadzonych na podstawie tzw. specustawy, na rozwiązania o charakterze standardowym. W związku z tym, konieczna jest też zmiana sposobu ich finansowania z mechanizmu nadzwyczajnego, jakim jest Funduszu Pomocy, na standardowe, tj. budżet państwa. Wprowadzone projektowaną ustawą rozwiązania, dotyczące grupy ok. miliona osób, muszą spełniać wymogi określone w dyrektywie 2001/55/WE oraz w decyzji wykonawczej Rady (UE) 2025/1460 z dnia 15 lipca 2025 r. Większość resortów dotychczas nie wskazała wysokości planowanych kosztów na realizację swoich przyszłych zadań lub wskazała, że zadania te powinny nadal być finansowane z Funduszu Pomocy, nie podając jednak zapotrzebowania w tym zakresie. Dopiero po uzyskaniu pełnych informacji o źródłach finansowania i wysokości niezbędnych środków do realizacji zadań na rzecz uchodźców po dniu 4 marca 2026 r., będzie możliwe określenie w OSR skutków finansowych dla poszczególnych resortów, co nastąpi na dalszym etapie prac legislacyjnych. Z danych, które są obecnie w posiadaniu resortu spraw wewnętrznych i administracji wynika, że plan Funduszu Pomocy na 2025 r. wynosi 8 528,1 mln zł. Wykonanie zaś w okresie od 1 stycznia do 30 września 2025 r. wyniosło 5 515,1 mln zł. W związku z rozwiązaniami, proponowanymi w projektowanej ustawie, prognozuje się, że wydatki w zakresie zbiorowego zakwaterowania grup szczególnie wrażliwych, czy opieki zdrowotnej dla osób, objętych ochroną czasową będą spadać. Niezbędne jest jednak zapewnienie finansowania określonych narzędzi wsparcia, wymaganych decyzją Rady UE w okresie jej obowiązywania, tj. do 4 marca 2027 r. W części, której dysponentem jest MSWiA, zaplanowano środki w łącznej wysokości ok. 1 mld zł na zadania: Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Straży Granicznej, Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, wojewodów oraz związane z zapewnieniem bezpieczeństwa, godzinami nadliczbowymi funkcjonariuszy, wypłatą środków z art. 13 zgodnie z wyrokami sądów i nadawaniem numeru PESEL ze statusem UKR przez gminy. Zgodnie z projektowanymi zmianami, cudzoziemcy posiadający obecnie zaświadczenia Szefa Urzędu o objęciu ochroną czasową, a także beneficjenci ustawy pomocowej, którzy dotychczas nie zaktualizowali dokumentu podróży będą mogli udać się do dowolnego organu gminy w celu aktualizacji swoich danych, bądź otrzymania numeru PESEL ze statusem UKR. Są to zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Z roku na rok liczba cudzoziemców na terytorium Polski rośnie. Powoduje to konieczność ciągłego rozwoju systemów informatycznych, służących głównie do rejestracji, legalizacji i wymiany danych cudzoziemców w celu zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego i identyfikacji wszystkich, przebywających w Polsce. Aby zapewnić ten cel w perspektywie wieloletniej konieczne są środki zarówno na utrzymanie tych systemów, rozwój infrastruktury, jak i zwiększenie liczby etatów w organach, obsługujących cudzoziemców wraz z wyposażeniem nowych stanowisk pracy. Z kolei środki w części przewidzianej dla RARS w 2026 r. i 2027 r. są niezbędne do pokrycia zaciągniętych zobowiązań, wynikających z zawartych umów na remonty, inspekcje końcowe, tłumaczenie dokumentów poremontowych oraz transport czołgów do Ukrainy, obsługę darowizn, w tym uzbrojenia, przekazywanych przez inne kraje na rzecz Ukrainy, usługi dot. HUB-u paliwowego, a także przechowywanie, dystrybucję i utylizację leków przeciwgruźliczych. W przypadku kontynuowania ww. działań RARS w latach kolejnych, konieczne jest zabezpieczenie na ten cel odpowiednich środków w perspektywie wieloletniej. W kwocie dla MSWiA zostały

	też zaplanowane środki na zapewnienie zakwaterowania dla osób z grup wrażliwych, których dysponentem po projektowanej zmianie stanie się minister właściwy do spraw społecznych. W zakresie w jakim projekt będzie oddziaływać na wojewodów w obszarze przyjmowania i obsługi wniosków uchodźców wojennych z Ukrainy o wydanie im karty pobytowej, stwierdzić należy, iż sytuacja organizacyjno-kadrowa właściwych wydziałów w urzędach wojewódzkich jest już obecnie trudna z uwagi na obciążenie pracą oraz stan postępowań administracyjnych prowadzonych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079, z późn. zm.) i ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2025 r. poz. 1164, z późn. zm.). Powyższe wynika z dalszego wzrostu liczby realizowanych postępowań związanych ze zwiększonym w stosunku do 2024 r. wpływem wniosków o udzielenie cudzoziemcom zezwoleń na pobyt czasowy, rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz stały. Z danych wynika, że w 2024 r. złożono 510 332 takich wniosków, natomiast tylko do dnia 30 listopada br. było ich już 528 676 przy zasobach kadrowych niewystarczających do obsłużenia powyższej liczby spraw. Na tę sytuację nałoży się wejście w życie przepisów zawartych obecnie w specustawie, które umożliwią obywatelom Ukrainy aktualnie korzystającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej w ramach instytucji uregulowanych w tej ustawie, ubieganie się o wydanie kart pobytu (ze skutkiem uzyskania zezwoleń na pobyt czasowy). Szacuje się, że z dobrodziejstwa ww. regulacji prawnych może skorzystać około 800 tys. uprawnionych cudzoziemców. Dodatkowo o karty pobytu wystąpią cudzoziemcy, którzy przebywali już w Polsce legalnie przed wojną, a których dokumenty pobytowe były przedłużane specustawą. Pomimo wprowadzenia możliwie najbardziej zautomatyzowanych mechanizmów procesu, który ma doprowadzić do wydania karty pobytu, w tym wnioskowania elektronicznego, niewątpliwie wprowadzenie tej jakże potrzebnej regulacji będzie musiało nieść za sobą dodatkowe obciążenie kadrowe i organizacyjne dla urzędów wojewódzkich. Zadania związane z oświatą nie będą generowały dodatkowych środków po stronie budżetu państwa, gdyż zostały już uwzględnione przy jego tworzeniu. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na obecnym etapie prac wskazał jedynie koszty związane z: wypłatą świadczeń od 1 kwietnia do 31 grudnia 2026 r. – 215 mln zł oraz z pobytem dzieci ukraińskich, które przybyły po wybuchu wojny z Ukrainy do Polski, w systemie polskiej pieczy zastępczej, które w 2026 r. wyniosą 51 mln zł. Minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego będzie musiał oszacować koszty organizacji zbiorowego zakwaterowania dla grup szczególnie wrażliwych. Minister Zdrowia wskazał jedynie na ryzyka związane z przejściem na udzielanie pomocy wyłącznie osobom ubezpieczonym, a osobom nieubezpieczonym jedynie w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia – bez oszacowania kosztów. Minister właściwy do spraw informatyzacji na obecnym etapie prac legislacyjnych wskazał jedynie na konieczność stworzenia podstawy prawnej do realizacji jego zadań bez dokładnego oszacowania kosztów (oszacował średniomiesięczny koszt związany z utrzymaniem łączności na terytorium Ukrainy za pomocą terminali Starlink bez wskazywania do kiedy to zadanie ma być realizowane i jakie środki winny być zabezpieczone na ten cel w 2026 r.).
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)

W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw		-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Proponowane rozwiązania spowodują, że cudzoziemcy będą dążyć do przejścia z dotychczasowego statusu ochrony tymczasowej na inne tytuły pobytowe, a osoby posiadające inne tytuły pobytowe uzyskają ich przedłużenie do dnia 4 marca 2027 r., co powinno zminimalizować dla przedsiębiorców ryzyko odpływu pracowników.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Proponowane rozwiązania spowodują, że cudzoziemcy będą dążyć do przejścia z dotychczasowego statusu ochrony tymczasowej na inne tytuły pobytowe, a osoby posiadające inne tytuły pobytowe uzyskają ich przedłużenie do dnia 4 marca 2027 r., co powinno zminimalizować dla przedsiębiorców ryzyko odpływu pracowników. Przedsiębiorcy zyskają dostęp do szerszej puli pracowników gotowych do legalnego zatrudnienia, co jest szczególnie ważne w branżach takich jak gastronomia, budownictwo, usługi czy handel. Cudzoziemcy występujący o nowe tytuły pobytowe będą bardziej zainteresowani utrzymaniem zatrudnienia, co może oznaczać dla przedsiębiorców mniejszą rotację pracowników, niższe koszty rekrutacji i szkoleń oraz większą efektywność zespołu. Przedsiębiorcy, którzy założyli działalność gospodarczą na podstawie przepisów wynikających ze specustawy, będą mogli ją nadal prowadzić do chwili posiadania legalnego pobytu na terytorium RP.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Przejsie na standardowe rozwiązania pozwala uporządkować sytuację z istniejącymi dotychczas dwoma systemami wsparcia. Jednocześnie zniesienie uprzywilejowania jednej grupy cudzoziemców względem innych przyniesie pozytywny efekt i większe poczucie sprawiedliwości społecznej. Rozwiązania te mogą przynieść korzyść zarówno samym uchodźcom, jak i obywatelom polskim, ponieważ sprzyja to budowaniu relacji opartych na partnerskich zasadach, a nie jednostronnej pomocy. Wygaszenie specjalnych rozwiązań pozwoli zmniejszyć koszty udzielanej pomocy co wpłynie pozytywnie na nastroje społeczne wobec obywateli Ukrainy.						
Niemierzalne	-	-						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☒ liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz: Informowanie obywateli Ukrainy o nowych przepisach odbywać się będzie za pośrednictwem kanałów komunikacji, w tym stron internetowych resortów odpowiedzialnych merytorycznie za wprowadzone zmiany do przepisów, strony internetowej Urzędu do Spraw Cudzoziemców, stron internetowych wojewodów. Informacje zostaną również przygotowane w języku ukraińskim i rosyjskim, w celu ułatwienia ich zrozumienia. Planowane jest również docieranie z informacją								

o planowanych zmianach w funkcjonowaniu ośrodków zbiorowego zakwaterowania do osób je zamieszkujących poprzez pracowników urzędów wojewódzkich, jak i partnerów współpracujących z MSWiA przy projekcie „Wspólnie do niezależności”. W kampanię informacyjną zostaną również włączone organizacje pozarządowe wspierające uchodźców. Informacje będą również udzielane przez kampanię medialną, jak i kanały komunikacyjne używane przez obywateli Ukrainy. Zmiana sposobu organizacji zbiorowego zakwaterowania wraz z dookreśleniem katalogu osób, należących do grup wrażliwych, uprawnionych do pomocy wpłynie na zmniejszenie w tym zakresie liczby procedur i dokumentów. Projekt zmniejsza obciążenie Urzędu do Spraw Cudzoziemców w zakresie wydawania zaświadczeń, sposobów udzielania pomocy medycznej i zapewniania zakwaterowania osobom objętym ochroną międzynarodową.

9. Wpływ na rynek pracy

Ustawa umożliwi setkom tysięcy obywateli Ukrainy dalszy legalny pobyt i dostęp do rynku pracy, co stanowi istotne wsparcie dla krajowego rynku zatrudnienia. Aktywność zawodowa obywateli Ukrainy stanowi bowiem istotny czynnik wspierający rozwój polskiego rynku pracy i konkurencyjności polskich przedsiębiorstw. Proponowane rozwiązania pozwolą uniknąć sytuacji, w której wiele branż w Polsce będzie borykać się z niedoborem pracowników (np. budownictwo, logistyka, handel, rolnictwo, przetwórstwo spożywcze, opieka nad dziećmi i osobami starszymi). Dalszy dostęp do rynku pracy na podstawie uproszczonej procedury, tj. powiadomień, przeciwdziała zjawisku braku pracowników, które stanowi poważne wyzwanie dla polskich przedsiębiorców. Proponowane ujednolicenie systemu, w zakresie obowiązku składania powiadomień dla osób uciekających przed wojną, wprowadzi wspólne i przejrzyste zasady w zakresie powierzania pracy. Rozwiązania te zwiększą stabilność zatrudnienia i ograniczą ryzyko nadużyć wobec pracowników, zapewniając im lepszą ochronę prawną. Stabilna sytuacja na rynku pracy pozwoli też zatrzymać w Polsce wykwalifikowaną kadrę pracowniczą z Ukrainy oraz zachęci ją do kontynuowania edukacji i zwiększania kompetencji, co przyczyni się do uzupełnienia zatrudnienia w kluczowych obszarach gospodarki. Projektowane rozwiązania stabilizują również sytuację pracodawców, którzy już zatrudnili obywateli Ukrainy i zainwestowali w ich szkolenia i wdrożenie. Zatrzymanie doświadczonych pracowników pozwala utrzymać ciągłość produkcji, terminowość dostaw oraz pozwala uniknąć kosztów związanych z rekrutacją czy szkoleniem nowych osób. Przedsiębiorcy mogą kontynuować działalność bez obaw o braki kadrowe, czy problemy formalne związane z legalizacją pracy cudzoziemców. Dla inwestorów, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, stabilna sytuacja na rynku pracy jest jednym z czynników przy podejmowaniu decyzji o lokowaniu kapitału w Polsce, co może powodować wzrost gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy, a także zwiększenie wpływów podatkowych.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☒ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	---	---

Omówienie wpływu	Legalny pobyt obywateli Ukrainy w Polsce będzie oznaczać stały dopływ pracowników i konsumentów, co wpływa na wzrost popytu na towary i lokalne usługi (mieszkania, żywność, sklepy, transport, gospodarka) oraz pobudza gospodarkę i wpływa na rozwój regionalny. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, za okres styczeń-wrzesień 2025 r., Polska boryka się z problemem starzenia się społeczeństwa i ujemnego przyrostu naturalnego. Liczba ludności wynosi o 158 tys. mniej niż rok wcześniej. Ujemny współczynnik przyrostu naturalnego ukształtował się na poziomie -4,3‰ (wobec -3,9‰ w okresie dziewięciu miesięcy ub. roku). Obecność obywateli Ukrainy częściowo łagodzi te problemy, gdyż następuje zwiększenie liczby osób w wieku produkcyjnym.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowana ustawa wejdzie w życie – co do zasady – 5 marca 2026 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie ma konieczności dokonywania analizy prawno-porównawczej w kwestii rozwiązań stosowanych w projektowanej regulacji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)